

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA DO SPRAW CEN

z dnia 31 grudnia 1982 r.

w sprawie zasad ustalania kosztów uzasadnionych.

Na podstawie art. 4 ust. 12 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o cenach (Dz. U. Nr 7, poz. 52) zarządza się, co następuje:

§ 1. Kosztami uzasadnionymi produkcji towarów i świadczenia usług są koszty obliczone według zasad określonych w § 2—5.

§ 2. Koszty uzasadnione stanowią podstawę do sporządzania kalkulacji na potrzeby ustalania cen urzędowych i regulowanych; kalkulację sporządza się według obowiązujących w jednostce gospodarki społecznej zasad ewidencji i kalkulacji kosztów, z uwzględnieniem niniejszych zasad.

§ 3. 1. Przy obliczaniu poszczególnych elementów kosztów bezpośrednich należy uwzględnić:

- 1) w zakresie materiałów (bezpośrednich):
 - a) zużycie w ilościach określonych w normach zakładowych,
 - b) straty technologiczne nie wyższe niż określone w normach zakładowych,
 - c) zmniejszenie zużycia materiałów z tytułu odpadów użytkowych (np. żelastwa użytkowego, złomu metali i innych surowców wtórnych),
 - d) ceny:
 - urzędowe — w stosunku do surowców i materiałów oraz innych środków produkcji, na które ustala się te ceny,
 - regulowane — w stosunku do towarów, na które ustala się te ceny; w razie zakupu towarów o różnych cenach ceny te mogą być odpowiednio uszeregowane,
 - umowne, potwierdzone fakturami (rachunkami) — w stosunku do towarów, na które nie ustala się cen urzędowych i regulowanych.

2) w zakresie płac:

- a) normy zakładowe czasowe pracochłonności, skorygowane o średni procent ich wykonania, przemnożone przez przeciętną faktyczną stawkę wynagrodzenia za 1 godzinę — z podziałem na poszczególne operacje technologiczne lub ich grupy oraz operacje maszynowe i ręczne, albo
- b) normy zakładowe czasowe dla poszczególnych operacji technologicznych, przemnożone przez stawkę godzinową, odpowiadającą kategorii zaszerogowania tych operacji, zgodną z taryfikatorem — z podziałem na poszczególne operacje technologiczne lub ich grupy oraz operacje maszynowe i ręczne,

oraz wyszczególnienie narzutów do płac bezpośrednich (tytuły, stawki procentowe, kwoty narzutów), które na podstawie odrębnych przepisów zaliczane są do kosztów bezpośrednich,

- 3) w zakresie innych kosztów bezpośrednich (specjalnych) — wyszczególnienie tych kosztów, z podaniem dla każdej pozycji kwoty oraz sposobu obliczenia,
- 4) w zakresie kosztów usunięcia wad towarów ujawnionych w przedsiębiorstwie i poza nim, w tym także w ramach udzielonych gwarancji — koszty w wysokości określonej w normach technologicznych, a w braku norm — w wysokości połowy procentowego wskaźnika tych kosztów, wynikającego z rzeczywistego wykonania w roku ubiegłym.

2 Normy zakładowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie mogą być wyższe od wskaźników rzeczywiście osiągniętych przy produkcji zbliżonych towarów. W razie braku zakładowych norm zużycia materiałów i norm czasu pracy do kalkulacji przyjmuje się wielkości szacunkowe, z tym że założone wskaźniki wykorzystania materiałów (strat, zaników produkcyjnych), wydajności pracy itp. nie mogą być gorsze od wskaźników rzeczywiście osiągniętych przy produkcji zbliżonych towarów.

3. Koszty specjalne (przygotowanie nowej produkcji i wartości narzędzi i przyrządów specjalnych), o których mowa w ust. 1 pkt 3, powinny być w całości rozliczone w ciągu lat trzech lub — gdy uzasadnia to długotrwałość produkcji i wysokość kosztu — lat pięciu, a jeśli przewidywany okres produkcji jest krótszy niż trzy lata — w okresie, w którym faktycznie produkcja będzie wykonywana.

§ 4. 1. Przy obliczaniu kosztów pośrednich stosuje się — w zakresie kosztów wydziałowych i ogólnozakładowych (ogólnych) — stawki narzutów ustalone na podstawie kwot kosztów faktycznie poniesionych w ubiegłym roku, z tym że podstawę, do której te koszty są doliczane (np. płace bezpośrednie), należy określić przy założeniu pełnej obsady stanowisk roboczych i rzeczywistej zmianowości pracy, co najmniej jednak pracy na dwie zmiany.

2. Przedsiębiorstwo może, za zgodą organu założycielskiego, przyjąć inny wskaźnik zmianowości, jeżeli wynika to z procesu technologicznego lub jeżeli w latach ubiegłych przedsiębiorstwo nie pracowało na pełne dwie zmiany. Spółdzielnia może przyjąć inny wskaźnik zmianowości za zgodą właściwego terytorialnie okręgowego urzędu cen.

3. Jeżeli koszty zakupu i sprzedaży nie są uwzględnione w kosztach bezpośrednich, narzuty tych kosztów przyjmuje się w wysokości rzeczywistego wskaźnika z roku ubiegłego.

4. Jeżeli w stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost kosztów pośrednich z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa (zmiana taryf przewozowych, stawek podatków obciążających koszty itp.), właściwy terytorialnie okręgowy urząd cen może zezwolić na podniesienie narzutów (stawek narzutów) uwzględnianych w kalkulacji ceny.

§ 5. 1. Przy opracowywaniu kalkulacji kosztu własnego produkcji maszyn, urządzeń oraz innych towarów, których produkcja:

- 1) podejmowana jest w nowych zakładach,
- 2) opiera się na zakupionej licencji na nowe towary,
- 3) wymaga uruchomienia nowych linii technologicznych,

przez koszt ten należy rozumieć koszt produkcji opanowanej technicznie, tj. średni koszt własny produkcji obliczony jako iloraz sumy przewidywanych kosztów i projektowanej (przewidywanej) ilości produkcji:

- dla całego okresu produkcji towaru, jeśli okres ten nie przekracza 3 lat,
- dla 3 lat, jeśli przewiduje się produkcję towaru w okresie dłuższym niż 3 lata.

2. Przepis ust. 1 dotyczy również innych towarów, w których obowiązek opracowania kalkulacji kosztów produkcji opanowanej technicznie określony został odrębnymi przepisami.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.

Minister do Spraw Cen: Z. Krasieński